

Daniel Nitsch (1651 – 1709): Berla královská Jezu Krista (1709)

Na den slavný Vzkříšení Páně

Respicientes viderunt revolutum lapidem. Marci 16. Vzhledše uzřely odvalený kámen.

Vejtah kázání

Kristus Ježíš skrz své vzkříšení ne toliko chtěl býti odvalený kámen ode dveří svých hrobových, ale i taky od našich, když vzkříšen jsa, chtěl, aby chom i my oučastenství vzkříšení jeho docházeli.

Těžký je to a nevyhnutedlný kámen, který na nás, bídný, nuzný lidi, a na veškeren svět uvalil první otec náš skrze prohřešení své, pro které uloženo jest každému jednou umříti. Jest to kámen ourazu veliký příliš, *lapis offensionis*, protože všickni o něj zavaditi a se těžce uraziti musíme; jest *petra scandali*, skála pohoršení, protože pro něj všichni náramně se horšíme, když totižto těla naše právem smrti zachvácená a do země pochovaná pod kamenem hrobovým horší se, hníjí, kazí a ruší. *Quae utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem?* jaký jest užitek ve krvi mé, když sstupuji v porušení? stěžoval sobě někdy svatý David a my i taky s ním stěžovati sobě můžeme.

A odkud se to na nás uvalilo? Psáno jest: *Regnavit mors ab Adam*, kralovala smrt od Adama, *in Adam omnes moriuntur*, skrze Adama všickni umírají. *Unius delicto multi mortui sunt*, pro hřích jednoho mnoho jich zemřelo, hříchem jednoho smrt kralovala; *unius delicto mors regnavit, per unum*, skrz jednoho člověka. Ó přetěžký kámen? Ó hrozná skála! která na nás leží, nás tíží, tlačí, dusí, škrtí a utlačiti, udusiti, uškrtiti musí! Ó břímě nesnesitedlné!

Ale dobré myslí laskaví křesťané, dnes napomíná anjel Boží: *nolite expavescere*, nelekejte se. Dnes vzhledše tři Marie uzřely odvalený kámen ode dveří hrobových a smrti. I my taky uvaživše sobě slavné vzkříšení Páně musíme seznat, že odvalený jest kámen ne toliko od hrobu Kristovýho, ale taky od hrobu našeho. Dnes opakovati se nám má to svatýho Pavla: *novissima autem inimica destruentur mors*, nejposlednější pak nepřítelkyně bude zkažena smrt; tělo pochováno bývá porušitedlné a vstane neporušitedlné, pochováno bývá škaredé a vstane slavné, pochováno bývá nemocné a vstane mocné. O tom teda budu kázat. (...)

(...) Co máme strany kamení a skál a hor skalnatých? Divná věc. Na těch tak velikých skálách vyhledává se lom, a jak se vynajde, tu se trhá, puká, prolomuje, rozvodí, rozpolčuje a s železnými palicemi a palcáty, nybrž i s prachem ručičným v kamení rozhozuje; i taky se to činívá s starými zámky a silnými zděmi a staveními.

Kdo tomu nerozumí, řekne: Škoda tak pěkné skály, škoda toho zámku a zdí! I taky těch zbořeníšť a zřícenin mnohdykráté lítujeme, že jich tak žádná památka nezustane, protože se v kameny petardou a beranem tak nemilosrdně k dokonalé zkáze bourají a bořejí.

Ale přijde na to nějaký nádeník a sveze ten kámen na hromadu, přijde paumistr anebo nad stavením mistr s svými palíry a zedníky, přijdou na to jiní dělníci a robotní chlapi; a tu přiloží se jeden kámen k druhému, začne se základ a gruntfest, vezmou se i cihly v vápenicích vypálené, rozhodí se a rozmaže sem a tam vápno; a tu potom řemeslem jejich a kunštem povstanou noví palácové, slavní kostelové, vysocí zámkové, pěkná a nádherná nová stavení. I kde jsou se tu vzaly ty nové věže a hrady i celá taky města? Povstalo to všecko z kamení sem a tam různě rozhozených.

Co to všecko znamená? Znamená nás lidi na tomto světě přebývající, z kterých někteří buďto pro sílu svou, buďto pro nějakou nad jinými vyvýšenost jsou jako veliké skály, zámkové, všickni pak jsme jako nějaké stavení, jako nejací domové; když pak smrt na nás přijde, tu jsme jako nějaké zbořeníště a zříceniny: rozpadáme se jako v kameny, ba i v bláto a

hlínu, z které jsme pošli. I ty kosti, v který jsme se rozsypali, přichází mi býti jako nějaké kámení sem a tam rozházené; a ač do kostnice se octly a skládají, nic jich sobě anebo málo vážíme, rozpadlo se všechno to naše stavení. Škoda tak vzáctného, pěkného díla, jako jest postava lidská!

Ale, laskaví křesťané, předce není s námi veta! Práví svatý Pavel: jestliže z mrtvých vzkříšení není, anižť jest Kristus z mrtvých vstal, a nevstal-liť jest Kristus z mrtvých, marná jest víra naše; tehdyť jsou i ti, kteříž zemřeli, v Kristu zahynuli. Jestliže pro tento nynější život toliko naději máme v Kristu, bídňější jsme nade všechny lidi; ale nyní Kristus z mrtvých vstal a učiněn jest nejprvnějším z těch, kteříž zemřeli.

I přijde teda po tom všem ten nebeský paumistr Kristus i lidskou tu postavu i stavení zase vyzdvihne; ta těla naše v hrobích zakopaná a v bláto a hlínu rozpadlá zase vzdělá, spolčí a oud k oudu připojí; ty kosti sem a tam rozhozené mocí svou Božskou a zasluhami Kristovými, nemaje potřeby žádných dělníkův a pomocníkův, zase vespolek shromáždí, složí a na celou věčnost vystaví. (...)